

PREMIEPENSIONSSPARARES BETEENDE

Roine Vestman¹

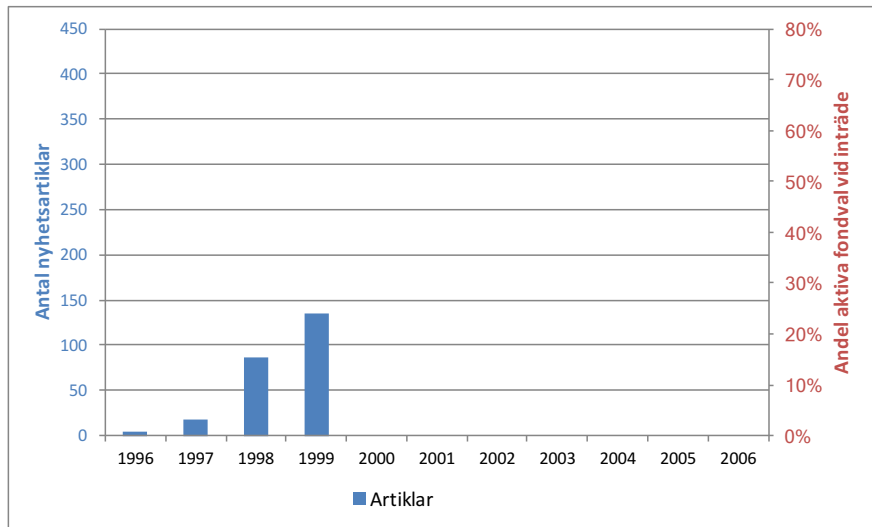
¹Stockholms universitet och Swedish House of Finance
E-post: roine.vestman@ne.su.se
Twitter: @RoineVestman
Hemsida: www.ne.su.se/roinevestman

SNS/SHoF Finanspanel 11 september 2017

1. Premiepensionssparares beteende
2. Pensionssparares beteende i andra länder med fonderade system

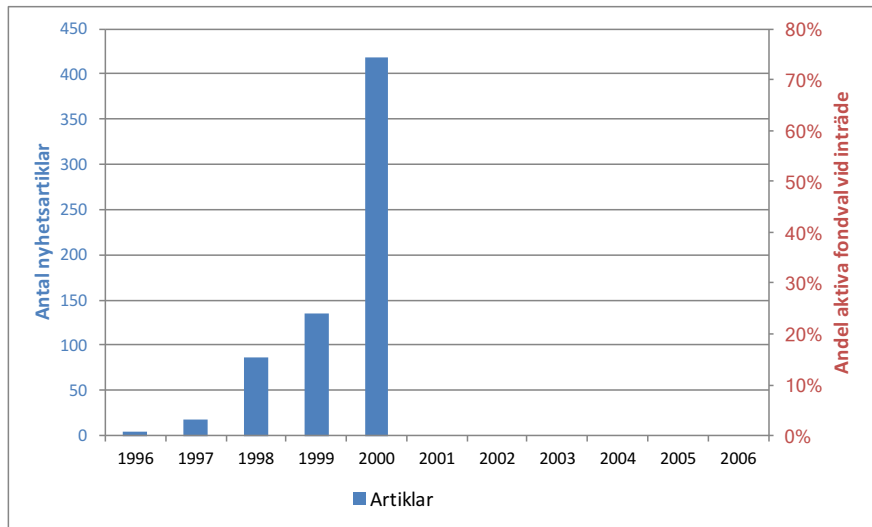
- ▶ Fondval under hösten 2000
 - ▶ Inträde av äldre sparare med ackumulerad fondering
- ▶ Mängder med reklam i dagstidningarna
- ▶ DNs valbilaga 12 september 2000 ägnade förvalet, Premiesparfonden, en kolumn längst bak
- ▶ 2 av 3 valde bort Premiesparfonden
- ▶ Henrik Cronqvist och Richard Thaler (American Economic Review, 2004):
“pro choice” culture
- ▶ Sverige valde/hamnade i en situation där premiepensionssparare avråddes från att välja förvalet

INTRESSET FÖR FONDVAL VID INTRÅDET MINSKADE EFTER 2000

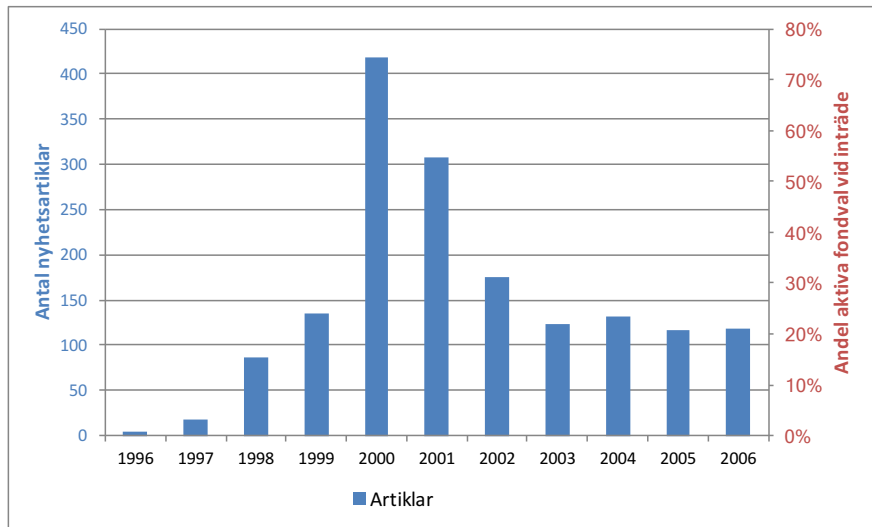
Källa: TNS-Sifo, 2012; Lindqvist och Vestman (2014).

INTRESSET FÖR FONDVAL VID INTRÅDET MINSKADE EFTER 2000

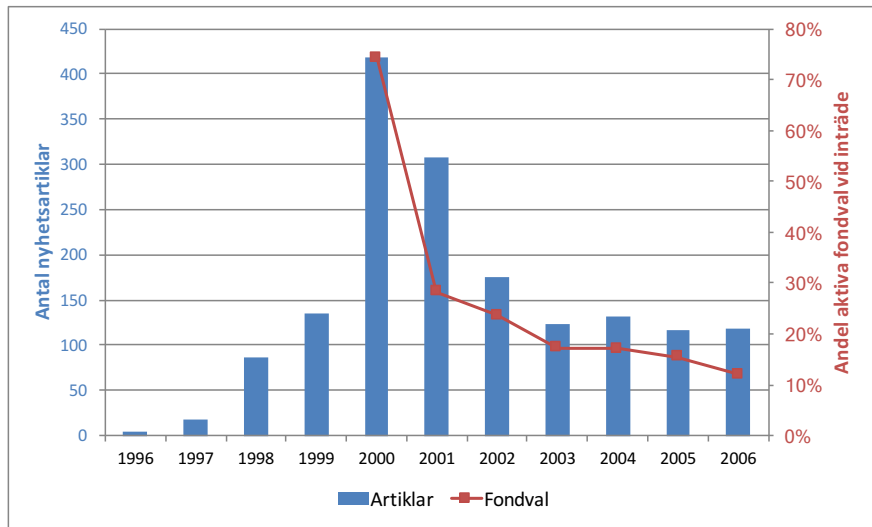
Källa: TNS-Sifo, 2012; Lindqvist och Vestman (2014).

INTRESSET FÖR FONDVAL VID INTRÅDET MINSKADE EFTER 2000

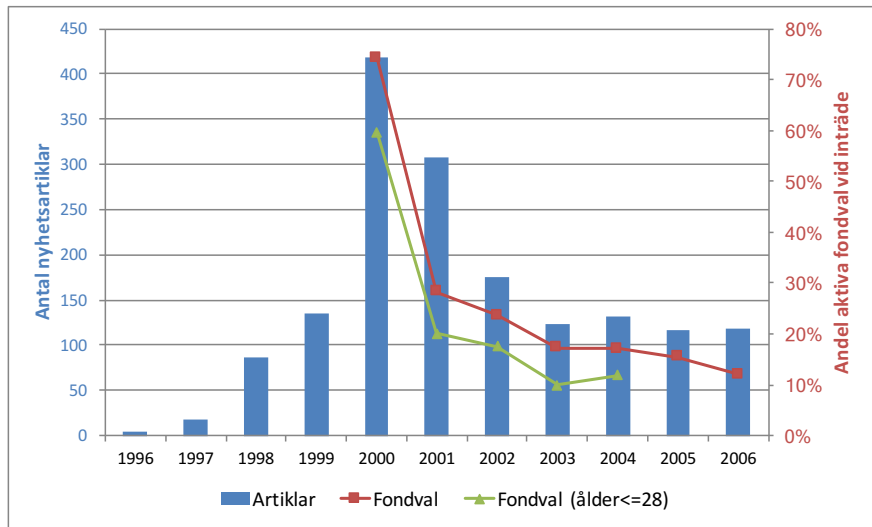
Källa: TNS-Sifo, 2012; Lindqvist och Vestman (2014).

INTRESSET FÖR FONDVAL VID INTRÅDET MINSKADE EFTER 2000

Källa: TNS-Sifo, 2012; Lindqvist och Vestman (2014).

INTRESSET FÖR FONDVAL VID INTRÅDET MINSKADE EFTER 2000

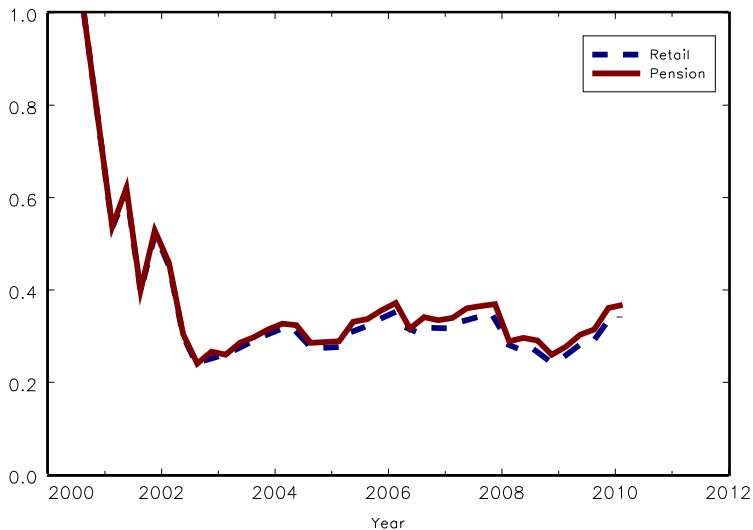

Källa: TNS-Sifo, 2012; Lindqvist och Vestman (2014).

EFTER INTRÄDET ÄR BÅDE ACKUMULERAD FONDFÖRMÖGENHET OCH NYA INSÄTTNINGAR TRÖGA

EXEMPEL: ROBUR CONTURA. KÄLLA: DAHLQUIST OCH VICENTE MARTINEZ (2015)

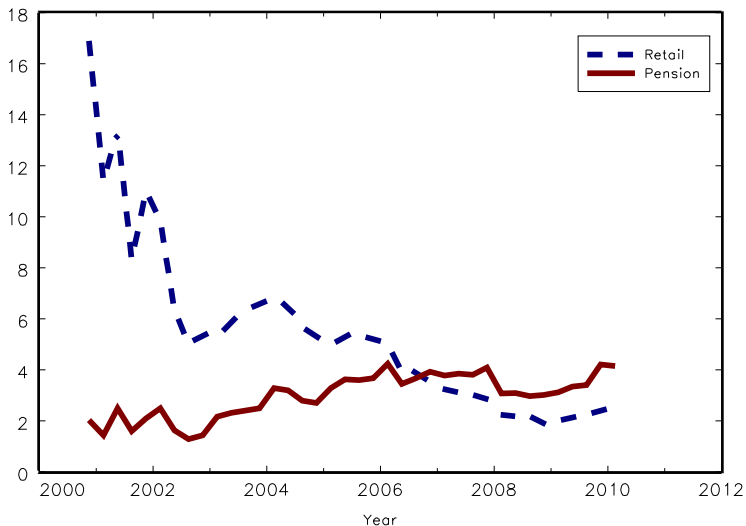
b. Cumulative return index (September 2000 = 1)

EFTER INTRÄDET ÄR BÅDE ACKUMULERAD FONDFÖRMÖGENHET OCH NYA INSÄTTNINGAR TRÖGA

EXEMPEL: ROBUR CONTURA. KÄLLA: DAHLQUIST OCH VICENTE MARTINEZ (2015)

a. Total net assets (in SEK billion)

PASSIVA SPARARE ÄR PÅ GRUPPNIVÅ NEGATIVT SELEKTERADE

PASSIV=DEN SOM ÄR I FÖRVALET ELLER SOM ENDAST GÖR FONDVAL VID INTRÄDET.

	Alla	Passiva	Aktiva
<u>Pensionssparare</u>			
Antal sparare	301 632	182 487	119 145
Andel sparare	1.000	0.605	0.395
Ålder	46.8	46.6	47.0
Arbetsinkomst	248 420	224 526	285 017
Finansiell förmögenhet	248 039	217 846	294 284
<u>Utanför pensionssystemet</u>			
Aktiedeltagande	0.520	0.455	0.619
Aktieandel (obetingad)	0.234	0.196	0.290
Aktieandel (betingad)	0.449	0.432	0.469
<u>Utbildning</u>			
Grundskola	0.157	0.184	0.116
Gymnasial	0.544	0.539	0.551
Efter-gymnasial	0.299	0.277	0.333

Källa: Dahlquist, Setty, och Vestman (Journal of Finance) baserat på förmögenhetsstatistiken 2007 (SCB) och Pensionsmyndigheten.

PASSIVA SPARARE ÄR PÅ GRUPPNIVÅ NEGATIVT SELEKTERADE

PASSIV=DEN SOM ÄR I FÖRVALET ELLER SOM ENDAST GÖR FONDVAL VID INTRÄDET.

	Alla	Passiva	Aktiva
<u>Pensionssparare</u>			
Antal sparare	301 632	182 487	119 145
Andel sparare	1.000	0.605	0.395
Ålder	46.8	46.6	47.0
Arbetsinkomst	248 420	224 526	285 017
Finansiell förmögenhet	248 039	217 846	294 284
<u>Utanför pensionssystemet</u>			
Aktiedeltagande	0.520	0.455	0.619
Aktieandel (obetingad)	0.234	0.196	0.290
Aktieandel (betingad)	0.449	0.432	0.469
<u>Utbildning</u>			
Grundskola	0.157	0.184	0.116
Gymnasial	0.544	0.539	0.551
Efter-gymnasial	0.299	0.277	0.333

Källa: Dahlquist, Setty, och Vestman (Journal of Finance) baserat på förmögenhetsstatistiken 2007 (SCB) och Pensionsmyndigheten.

PASSIVA SPARARE ÄR PÅ GRUPPNIVÅ NEGATIVT SELEKTERADE

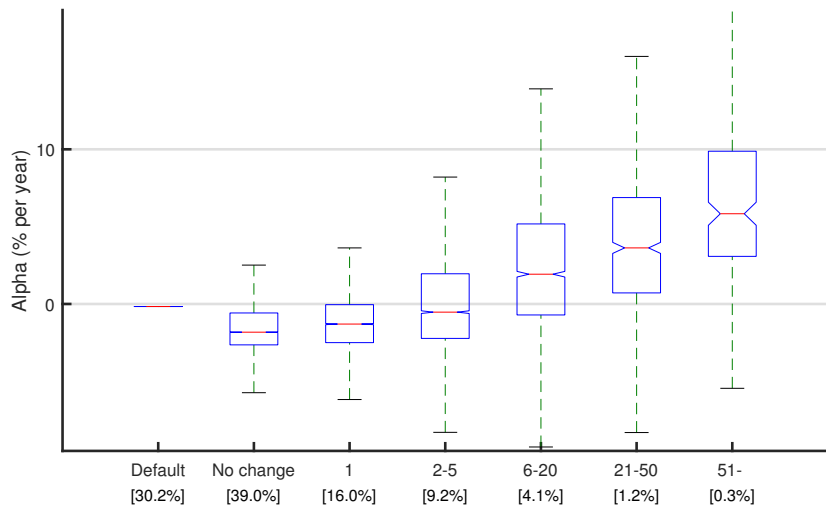
PASSIV= DEN SOM ÄR I FÖRVALET ELLER SOM ENDAST GÖR FONDVAL VID INTRÄDET.

	Alla	Passiva	Aktiva
<u>Pensionssparare</u>			
Antal sparare	301 632	182 487	119 145
Andel sparare	1.000	0.605	0.395
Ålder	46.8	46.6	47.0
Arbetsinkomst	248 420	224 526	285 017
Finansiell förmögenhet	248 039	217 846	294 284
<u>Utanför pensionssystemet</u>			
Aktiedeltagande	0.520	0.455	0.619
Aktieandel (obetingad)	0.234	0.196	0.290
Aktieandel (betingad)	0.449	0.432	0.469
<u>Utbildning</u>			
Grundskola	0.157	0.184	0.116
Gymnasial	0.544	0.539	0.551
Efter-gymnasial	0.299	0.277	0.333

Källa: Dahlquist, Setty, och Vestman (Journal of Finance) baserat på förmögenhetsstatistiken 2007 (SCB) och Pensionsmyndigheten.

PASSIVA SPARARE HAR LÄGRE AVKASTNING

RISK-JUSTERAD AVKASTNING UNDER 2000-2010 GRUPPERAT PER ANTAL FONDBYTEN

Källa: Dahlquist, Vicente Martinez, Söderlind (2017)

EN MARKNAD FÖR RÅDGIVNING VÄXER FRAM

DAHLQUIST, VICENTE MARTINEZ, SÖDERLIND (2017), ANDERSON OCH ROBINSON (2017)

- ▶ Hälften av de som gör ett aktivt val 2000 gör inte något fondbyte under kommande 10 åren
- ▶ 80% av alla fondbyten är baserade rådgivning
- ▶ 69% av premiepensionssparare som inte tar råd gör inget fondbyte mellan 2000 och 2010.
- ▶ Den typiska avgiften för råd är omotiverat hög (500 kr per år).
- ▶ Risk att fondbyten baserat på råd utgör en negativ externalitet.
- ▶ Anderson och Robinson (2017) finner att premiepensionssparare som har låg finansiell färdighet, men som överskattar den, är mer benägna att välja massrådgivningstjänster eller göra egna val.

Chile

- ▶ Fonderat statligt pensionssystem sedan 1981
- ▶ Höga förvaltningsavgifter på fondtorgen (AFPs)
- ▶ Flera reformer för att försöka öka konkurrenssituationen mellan AFPs (auktioner, upphandlingar)
- ▶ Inte tillräckligt många sparare byter AFPs eller jämför fondavgifter
- ▶ Problem med massbyten baserat på rådgivning
- ▶ Källor: Cuevas och Bernhardt (2016), Da et al. (2016), Kritzer (2008), Mitchell, Todd, Bravo (2009), de Haan och Lundbergh (2017)

Australien

- ▶ “Superannuation”
- ▶ Upprepad kritik för att vara konsumentovänligt
- ▶ 2011 genomfördes reformen My Super, som bl a syftade till att:
 - ▶ Stärka skyddet i förvalet
 - ▶ Öka transperensen i, och regleringen av, avgifter
 - ▶ Reglera rådgivningen